

OCENA Gledališka predstava Brez lažnega patosa

BLAŽ LUKAN

Betontanc, Matej Andraž Vogrinčič, Ez3kiel: Marš ljubezni
režija **Matjaž Pograjc**
Bunker Ljubljana
premiera 3. 9. 2008

Pograjčeva (*Betontančeva*) in Vogrinčičeva predstava *Marš ljubezni* se bolj kot predstava, torej kot dokončen, estetsko fiksiran izdelek, zdi zanimiva kot razstava njenega scenskega oziroma vizualnega mišljenja. Še natančneje: takoj nato, ko Pograjc in Vogrinčič svoj vizualni oziroma scenski material razstavita, ga že tudi na novo sestavita, torej bi najustreznejše poimenovanje *Marša ljubezni* (pri katerem se slovenski prevod francoskega naslova *Course a l'amour* oz. njegove angleške različice, *Run for Love*, zdi »dinamično« najmanj ustrezen) bilo sestava, in če izpeljujemo naprej, sestav ali vizualni oziroma performativni sistem.

Njun postopek se namreč zdi paradoksen, saj če razumemo kot ultimativni izid oz. produkt celotnega performativnega dogajanja videokolaž ali mikš (izraz morda ni ustrezen, saj asociira na nekaj motnega, v resnici pa gre za izčiščenje), projiciran na videosteno oz. zaslon, smo zgrešili bistvo: prav tako (če ne še bolj, a recimo da postdramski čas – dokončno? – odpravlja nekdanja hierarhična zaporedja) relevantno je sprotno sestavljanje delov končnega izdelka, torej njihova izdelava, saj šele izdelovanje lahko ustvari finalno celoto oz. njeno učinkovito delovanje. Gre torej za vztrajno in uporno prizadevanje za celoto, ki pa se zdi – a to je vpisano že v samo predstavo – nedosegljiva.

V njegovi ali njeni službi so vsi: najprej performerji, z vidnim naporom ujeti in zabeležiti minljivo, sprotno dogajanje na prizorišču kot hkrati živi in medijsko posredovani performans (to z občudovanja vredno fizično spretnostjo počne Primož Bezjak), transformirati scensko identiteto ter pri tem zavzeti delikatni rob med svojo lastno naravo in zmeraj novo odrsko funkcijo (Katarina Stegnar igra v predstavi serijo zaporednih vlog, vseh po vrsti izjemno ekspresivnih) ali igrati (v dobesednem pomenu: teči, to predano počne Branko Potočan) najprej zase, nato za navzoče gledalce in za pogled videokamere, za to nadrejeno, manipulativno, skoraj avtonomno nadzorno – a vedno tudi estetsko – oko, ki nastopa kot absolutna zamenjava za božje. Natančno dozirana je tudi navzočnost glasbenikov (Ez3kiel, podpisani so kot tretji avtor uprizoritve), in to tako v smislu telesne spremljave scenskega dogajanja (torej plastičnega ozadja) kot tudi z lastno navzočnostjo v nekaj (zlasti tistem s slikovito postpankovsko K. Stegnar kot pevko) izpostavljenih komadih.

Osrednje mesto – ne samo zaradi površine – v predstavi zavzema klančina s spuščajočimi se kovinskimi igračkami – t. i. slinkyji. Čeprav je bilo mogoče pričakovati show v slogu Vogrinčičevega znanega monumentalnega minimalizma, je tokratni izkupiček drugačen: ne minimalistično ponavljanje na monumentalnih površinah oz. ne estetizirana multiplikacija do neznosnega, temveč nekakšna afektivna »psihologizacija« nežive narave kot kontrast urbanizaciji in čustveni degradaciji vsega živega (kakor bi lahko razumeli videoekstrakt *Marša ljubezni*); ne perfekcija, temveč spodrseljaj, ne načrt, ki skuša ujeti v sistem naključje, temveč naključje, ki skuša ujeti v svoj sistem tudi načrt. Slinkyji se namreč po klančini premikajo po svoje, po nepredvidljivih, »svojejavnih« poteh, še posebno pa se izkažejo kot skupnost, pri kateri napaka enega povzroči spremembo poti ali onesposobitev drugega, če ne kar celote. Če naslovno sintagmo rešimo njenega resentimenta (in jo tudi moramo, saj nas k temu napeljuje intonacija celotne predstave), potem lahko ljubezen razumemo kot ideal, ki je vedno znova prekinjen, dokončan, pokončan (kakor Potočan v eisensteinovskem prizoru streljanja), a se je – kakor slinkyji, ki se dozdevno nenehno vračajo na izhodišče – vredno zanj potruditi, marširati, teči, tekmovati. Gre, skratka, za življenje. Brez lažnega patosa, vseskozi »delovno« in miselno angažirano, z nekaj več kot samo lepimi trenutki.

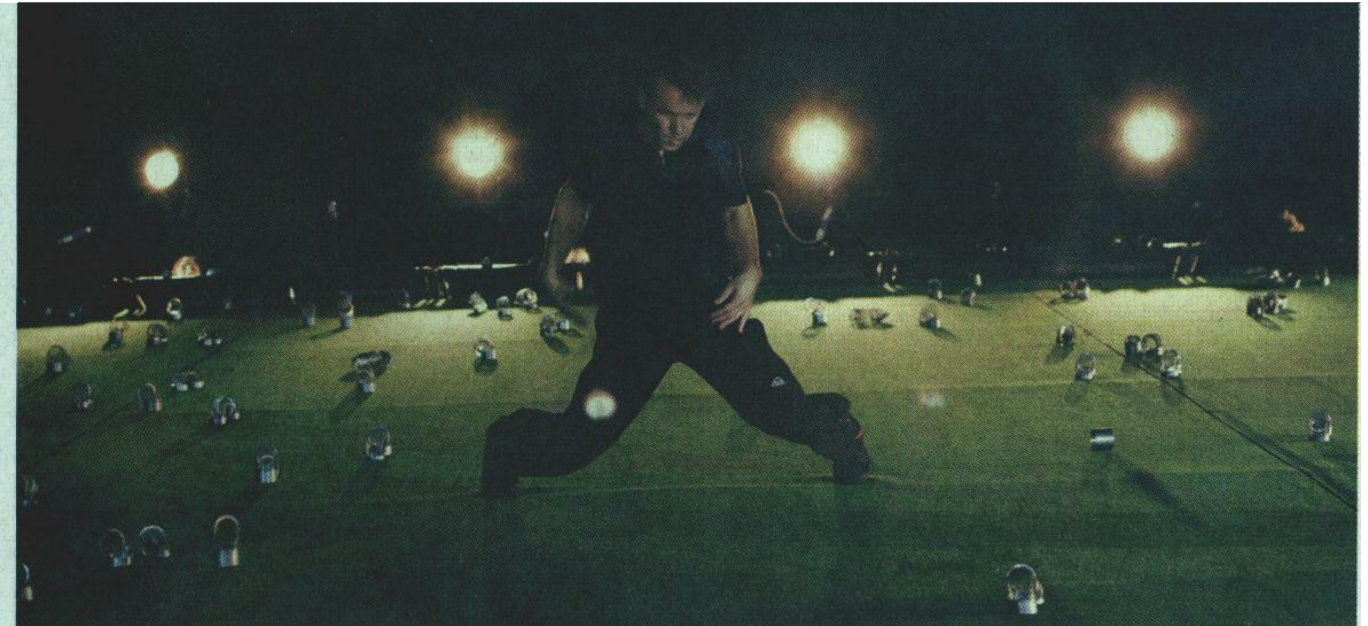
Stran / Page: 18

Doseg / Reach: 179000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 379 cm2

2 / 2

PRIZOR IZ MARŠA LJUBEZNI – Vztrajno in uporno prizadevanje za nedosegljivo celoto. *Foto Nada Žgank*